

Tilstandsrapport for grunnskolen 2016

Den årlige tilstandsrapporten inngår som en del av det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeieren og har kvalitetsutvikling som siktemål.

Lovkravet

Det er fastsatt i opplæringsloven og privatskoleloven at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen. I St.meld. nr. 31 (2007-2008) fremgår det at det er viktig at styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen. Dette er nødvendig for å følge opp utviklingen av sektoren på en god måte.

Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeieren, dvs. av kommunestyret, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd. Det er fastsatt i privatskoleloven § 5-2 andre ledd bokstav k at styret skal drøfte den årlige rapporten om tilstanden i disse skolene.

Innhold i tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten skal som et minimum omtale læringsresultater, frafall og læringsmiljø, men skoleeieren kan omtale andre resultater og bruke andre data ut fra lokale behov.

Tilstandsrapporten skal inneholde vurderinger knyttet til opplæringen av barn, unge og voksne. De dataene som er tilgjengelige i Skoleporten, inneholder ikke data om voksne. Skoleeieren skal derfor benytte andre kilder for datainnhenting på dette området.

Kvalitetsvurderingssystemet

Tilstandsrapporten inngår i kvalitetsvurderingssystemet. Kvalitetsvurdering er å sammenstille informasjon og data som grunnlag for å drøfte kvaliteten på opplæringen internt på en skole eller i en kommune, og for å drøfte kvaliteten i større deler av eller i hele utdanningssektoren. Målet er kvalitetsutvikling og læring. Kvalitetsvurderingen er en prosess der dialogen om hva som er god kvalitet, står sentralt.

Det generelle systemkravet

Skoleeieres plikt til å utarbeide årlige rapporter om tilstanden i grunnopplæringen er en del av oppfølgingsansvaret knyttet til det generelle systemkravet (internkontroll), jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd og privatskoleloven § 5-2 tredje ledd. Vær oppmerksom på at kravet til internkontroll omfatter alle plikter som skoleeieren har etter lov og forskrift. Det generelle systemkravet er derfor mer omfattende enn det tilstandsrapportens minimum skal dekke.

Personvern

Tall som lastes direkte inn fra Skoleporten, kan for små enheter inneholde indirekte identifiserbare opplysninger. Dette kan være taushetsbelagte opplysninger etter forvaltningsloven § 13 og/eller personopplysninger etter personopplysningsloven § 2 nr. 1.

1. Hovedområder og indikatorer

1.1. Elever og undervisningspersonale

1.1.1. Antall elever og lærerårsverk

Antall elever

Indikatoren opplyser om tallet på elever som er registrert ved grunnskoler per 1. oktober det aktuelle skoleåret.

Moskenes kommune skoleeier | Fordelt på periode

Indikator og nøkkeltall	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
Talet på elever	121	115	116	95	91
Årsverk for undervisningspersonale	14,7	15,9	11,6	9,1	11,4
Andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	84,3	98,6	100,0	95,0	97,2

Grunnskoleopplæring - nøkkeltall 2015	MO	Komm gr	Nordland	Landet
<u>Dekningsgrader</u>				
Andel elever i grunnskolen som får spesialunderv	19,8	9,9	9,9	7,9
Andel elever i grunnskolen som får spesialunderv, 1.-4. trinn	10,8	7,1	6,2	5,2
Andel elever i grunnskolen som får spesialunderv, 5.-7. trinn	32,0	10,5	11,6	9,2
Andel elever i grunnskolen som får spesialunderv, 8.-10. trinn	20,7	12,5	13,0	10,3
Andel timer spesialunderv av antall lærertimer totalt	16,6	16,0	19,6	17,5
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss	64,8	52,1	25,4	21,5
<u>Personell</u>				
Andel lærere som er 50 år og eldre	53,3	36,8	34,4	30,2
Andel lærere i heltidsstilling	73,3	57,2	71,3	69,5
Andel lærere med universitets-/høgskoleutd og ped utd	80,0	82,2	85,3	85,8

Skoleeiers egenvurdering

Elevtallet i Moskenes har gått relativt mye tilbake de siste årene. For ti år siden (2007) var det vel 140 elever i skolen og så har det falt ned til under 100 på ganske få år. Det ser nå ut til å stabilisere seg rundt 90-95 elever. Med utgangspunkt i demografiske elementer kan en anta 90 elever representerer et statistisk bunnivå.

En slik nedgang i elevmassen betyr også utfordringer for skolen gjennom nødvendig tilpasning til lavere ressursrammer.

Moskenes kommune merker seg ut med høy andel av elever som får spesialundervisning. Av alle elever ved Sørvågen skole fikk 19,8 % spesialundervisning i 2015 mot et normalnivå for hele landet på 7,9 %.

For mellomtrinnet (5. – 7. klasse) var det i 2015 hele 32 % som fikk slike tiltak. Landsgjennomsnittet var 9,2 %.

Samtidig er det verdt å merke seg at andel timer med spesialundervisning av det samlede antall lærertimer var på 16,6 % i Moskenes i 2015, mot et landsgjennomsnitt på 17,5 %.

Dette forteller oss at svært mange av elevene i Moskenes får slike hjelpetiltak, men kommunes ressurser til spesialundervisningstiltak ligger rundt et normalsnitt.

Videre bemerkes at andel av lærere over 50 år er høyere i Moskenes enn det som er vanlig i kommune-Norge.

1.1.2 Lærertetthet

Undervisningspersonall Sørvågen skole (Moskenes kommune) - utviklingstrekk

Indikator og nøkkeltall	2011- 12	2012- 13	2013- 14	2014- 15	2015- 16
Årsverk for undervisningspersonale >	14,7	15,9	11,5	9,1	11,4
Antall elever per årsverk til undervisning	9,1	8,0	11,5	11,1	7,9
Antall assistentårsverk i undervisningen	2	3	2	2	3
Antall elever per assistentårsverk i undervisningen	64,7	42,6	59,5	55,9	34,0
Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk	12,8	17,0	16,9	18,6	23,4
Lærertetthet 1.-7. trinn	9,4	9,8	13,2	12,0	9,8
Lærertetthet 8.-10. trinn	12,0	8,4	13,2	13,3	7,6
Lærertetthet i ordinær undervisning	13,7	14,5	15,8	13,8	10,2
Andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	84,3	98,6	100,0	95,0	97,2

Skoleeiers egenvurdering

Tabellen ovenfor viser lokale tall i en tidsserie på 5 år. Som en vil se er det for noen indikatorer god spredning, men samtidig ikke så enkelt å trekke ut typiske trender eller utviklingstrekk.

1.2. Læringsmiljø

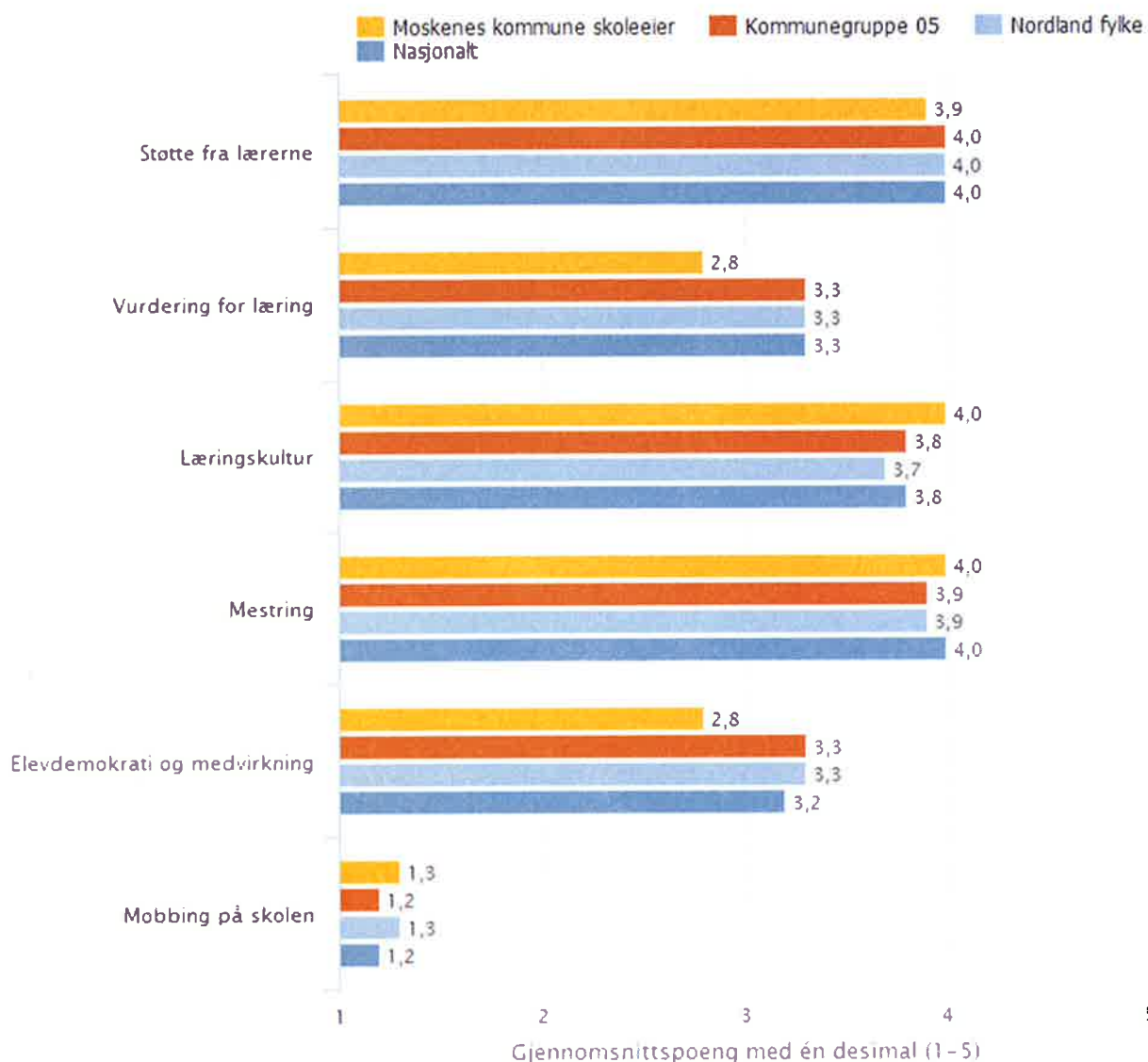
1.2.1. Elevundersøkelsen

Alle elever og lærlinger skal inkluderes og oppleve mestring. Skoleeiere og skoleledere er pålagt å gjennomføre Elevundersøkelsen for elever på 7. og 10. trinn og Vg1. Et utvalg av spørsmålene i Elevundersøkelsen er satt sammen til indekser som ligger i Skoleporten. Resultatene fra Elevundersøkelsen vises i en egen rapportportal. I tilstandsrapporten er disse læringsmiljøindekser obligatoriske:

- **Støtte fra lærer:** Indeksen viser elevenes opplevelse av emosjonell og faglig støtte fra lærer.
- **Vurdering for læring:** Indeksen kartlegger elevenes opplevelse av de fire prinsippene i vurdering for læring.
- **Læringskultur:** Indeksen viser om elevene opplever at skolearbeidet er viktig for klassen og om det er rom for å gjøre feil i læringsarbeidet.
- **Mestring:** Indeksen viser elevenes opplevelse av mestring i forbindelse med undervisning, lekser og arbeid på skolen.
- **Elevdemokrati og medvirkning:** Indeksen viser elevenes opplevelse av mulighet for å medvirke i arbeidet med fagene, og om de får bli være med å bestemme klasseregler og delta i elevrådsarbeid.
- **Mobbing på skolen:** Gjennomsnittsverdien for indikatoren Mobbing på skolen er beregnet ut fra hvor mange som opplever at de blir mobbet og hvor ofte de blir mobbet. Verdien gir ikke antall elever som i snitt mobbes. En og samme verdi kan enten indikere at mange krysser av at de mobbes sjelden eller at færre krysser av at de mobbes hyppig. I Skoleporten tyder et gjennomsnitt ned mot verdien 1 på lite mobbing i skolen.
- **Andel elever som har opplevd mobbing:** 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent). Se eget diagram.

Skala: 1-5. Høy verdi betyr positivt resultat. Unntakene er mobbing på skolen hvor lav verdi er positivt og andel som er i prosent.

Moskenes kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk

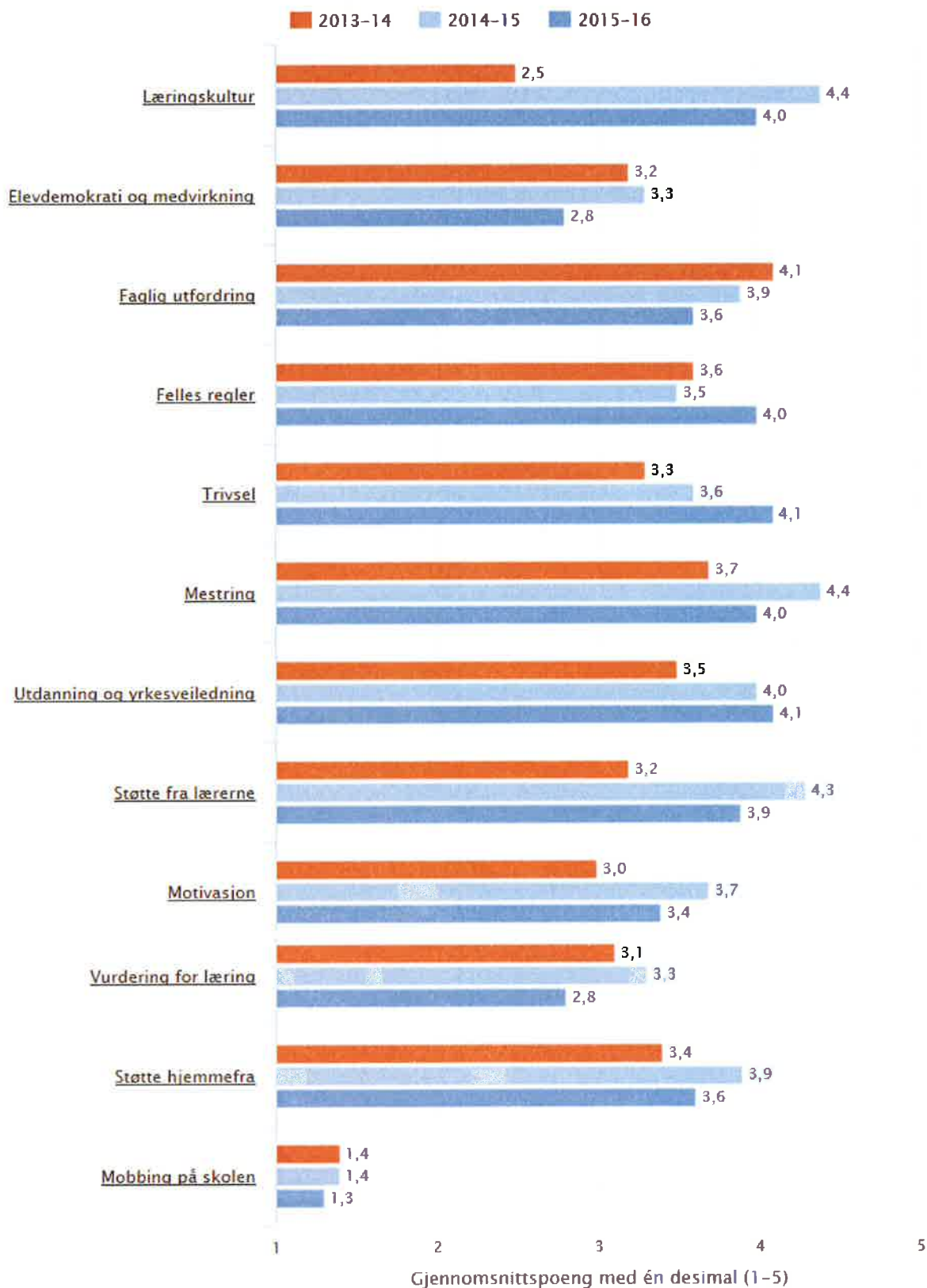
Moskenes kommune skoleeier, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig, 2015-2016, Trinn 10, Begge kjønn

Skoleeiers egenvurdering

Søylediagrammene fra elevundersøkelsen viser at verdiene ligger forholdsvis jevnt fordelt på de geografiske utvalgene. For Moskenes er de to største avvikene på "vurdering for læring" og "elevdemokrati og medvirkning" hvor Sørvågen skole scorer 2,8 poeng, mot et lands- og fylkesnitt på ca 3,3 poeng. Med tanke på at det er begrenset elevutvalg i Moskenes (hvor enkeltelever kan påvirke skala) så er resultatene oppsiktsvekkende lik normaliteten.

For å se Sørvågen skole isolert – og i trendanalyse – så er det på neste side gjengitt resultatene av elevundersøkelsen ved skolen for de 3 siste årene. Her framgår at det er variasjon og spennvidde i resultatene fra år til annet.

Elevundersøkelsen ved Sørvågen skole - treårsspenn

Sørvågen skole, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig, Trinn 10, Begge kjønn

1.3. Resultater

Alle elever som går ut av grunnskolen skal mestre grunnleggende ferdigheter. Dette er ferdigheter som gjør dem i stand til å delta i videre utdanning og i arbeidslivet.

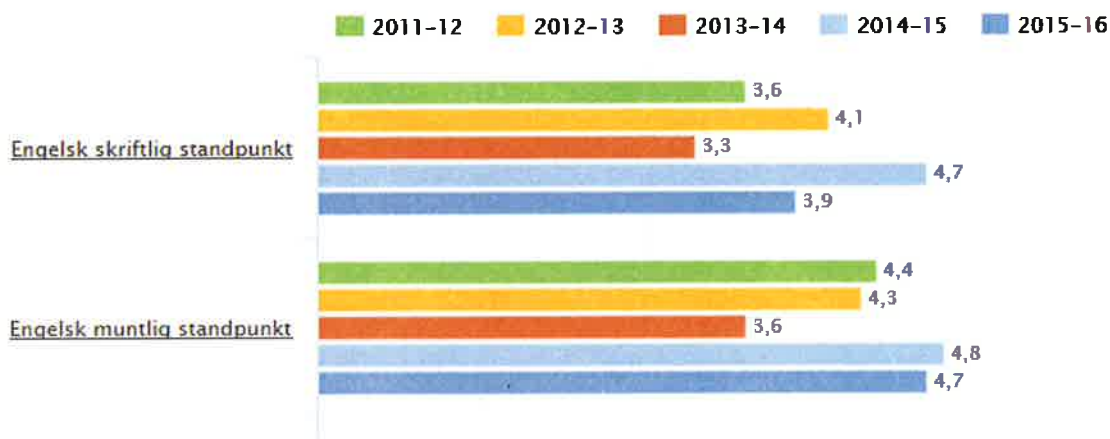
Å beherske grunnleggende ferdigheter er nødvendig for læring og utvikling i skole, arbeid og samfunnsliv. De grunnleggende ferdighetene slik de er definert i Kunnskapsløftet, er å kunne uttrykke seg skriftlig, å kunne lese, å kunne uttrykke seg muntlig, å kunne regne og å kunne bruke digitale verktøy. Grunnleggende ferdigheter er integrert i læreplanene for fag.

Utfordringen i Moskenes / Sørvågen er at elevtallet på hvert trinn er så lite at det dels gjør det vanskelig å publisere (pga personvern) og dels gjør det vanskelig å lese trender og utviklingstrekk (fordi resultatene varierer mye fra år til annet).

Vi velger derfor å trekke fram tre typiske eksempler som understreker dette og samtidig gir en pekepinn på hvor skolene /kommunen står. Det ene eksemplet gjelder standpunktkarakterer i engelsk, det andre gjelder eksamenskarakter i norsk hovedmål og det tredje gjelder nasjonale prøver (mestringsnivå).

Eksempel nr 1

Sørvågen skole , standpunkt engelsk skriftlig og muntlig for 10. trinn de 5 siste år.

Norge og Nordland; engelsk skriftlig standpunktkarakter = jevnt 3,9 alle fem årene

Norge og Nordland; engelsk muntlig standpunktkarakter = 4,1-4,2 alle fem årene

Kommentarer:

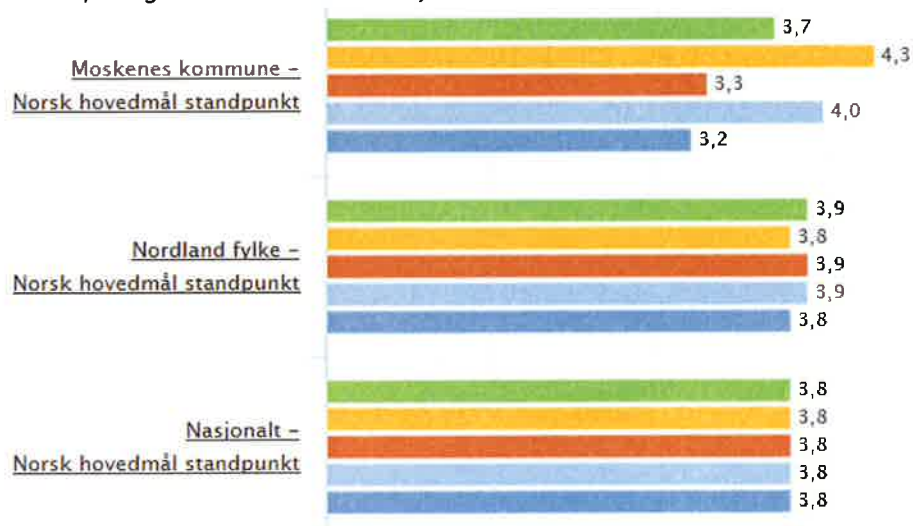
Med en stor elevmasse for Norge og Nordland ligger karakterene veldig jevnt fra år til år. Søyalefiguren over viser Moskenes sine tall og her er en at tallene varierer mer. Dette kommer primært av at enkeltelever slår tydeligere inn i statistikken. På denne bakgrunn er det ikke mulig å tolke noen trend fra ett til ett annet.

Hvis en derimot ser på søylene i Moskenes over hele 5 årsperioden så ligger tallene i snitt nær lands- og fylkesgjennomsnittet.

Dette betyr at man må forsiktige med å analysere trender / utviklingstrekk, men heller fange inn ett større utvalg ved å se gjennomsnittet over flere år.

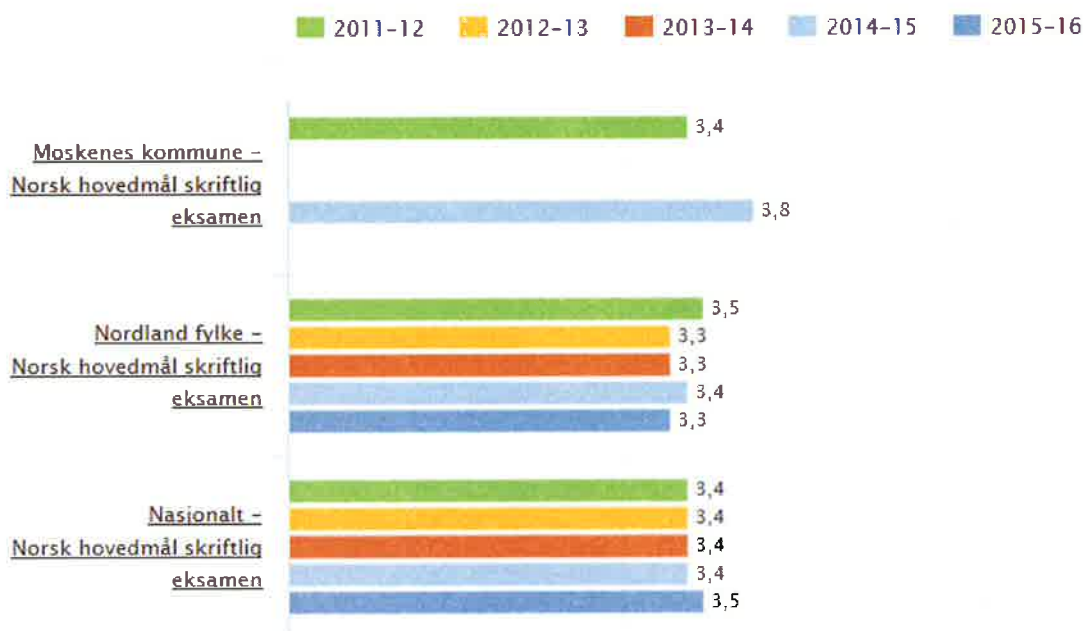
Tilsvarende gjelder dersom en ser på standpunktet for et annet fag (norsk hovedmål i Moskenes,

Nordland, Norge for de siste 5 årene):

Eksempel 2

Eksamensresultater – norsk hovedmål for de siste 5 år i Moskenes, Nordland og Norge

Karakterskala m/desimal (1-6)

Kommentarer:

Resultatene for Moskenes / Sørvågen kommer ikke fram hvert år. Elevtallet er lite og enkeltelevs resultater slår sterkere inn på statistikken. Det er derfor vanskelig å foreta trendanalyse. Men de få tall som kan leses her, viser at Sørvågen de to årene med eksamen ligger (minst) på snittet for Nordland og Norge.

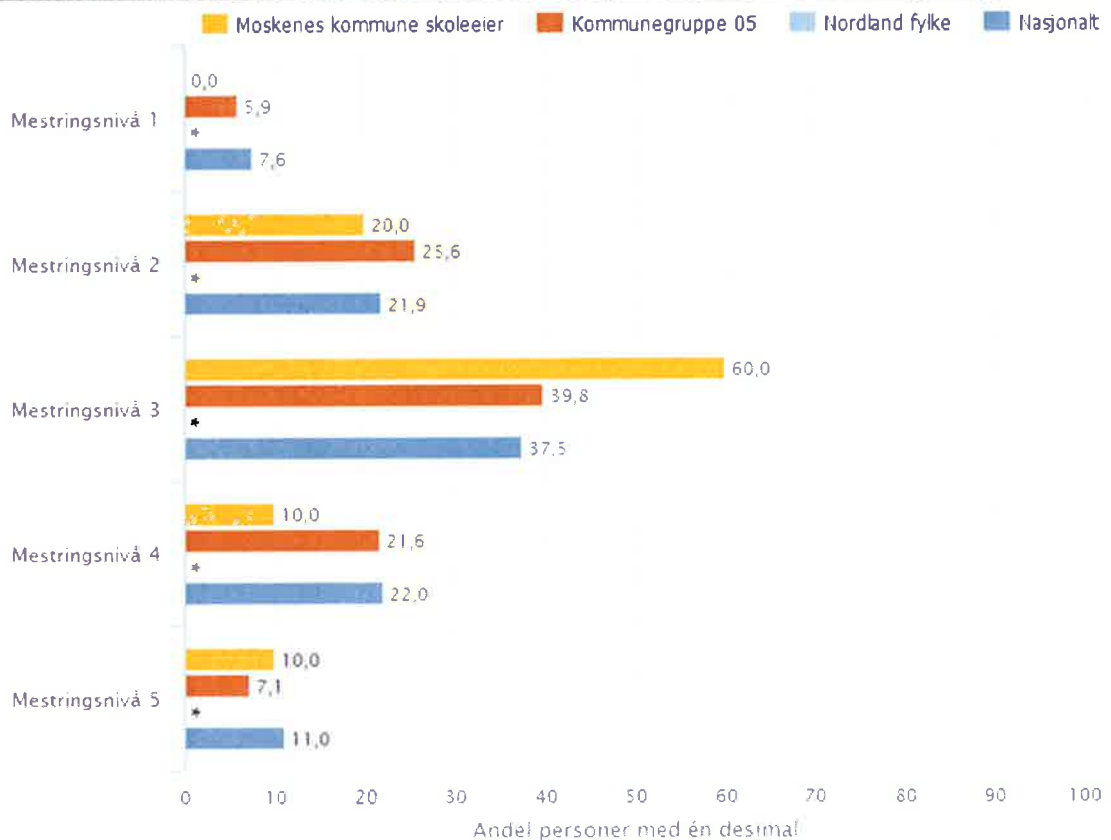
Eksempel nr 3

Nasjonale prøver i lesing skal kartlegge i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med målene for den grunnleggende ferdigheten lesing, slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06. Dette innebærer at nasjonale prøver i lesing ikke er en prøve i norskfaget.

Nasjonale prøver i regning kartlegger i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten regning, slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06. Prøvene i regning tar utgangspunkt i hvordan elevene anvender regning i faglige og dagligdagse sammenhenger. Dette innebærer at de:

- forstår og kan reflektere over hvordan de best kan løse en gitt utfordring
- kan løse problemet ved hjelp av regneoperasjoner
- kan vurdere om svarene de får er rimelige
- kan vise effektive strategier for enkel tallregning

Moskenes kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk - Regning

Moskenes kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Regning, Offentlig, 2015-2016, Trinn 8, Begge kjønn

Kommentarer

I dette søylediagrammet fordeler elevene i Moskenes ganske jevnt etter normalkurven for landsgjennomsnittet i den betydning at vi har flest på mestringsnivå 3 og litt færre på nivå 2 og 4-5. Men med lavt klasses tall så kan to elever påvirke resultatene i betydelig grad. Denne typen måling er derfor ikke tilstrekkelig god for små kommuner som Moskenes.

Likevel er det mulig å peke på at kommunen / skolen kan sette lokale mål, for eksempel at man skal ligge på mestringsnivå 3-5.

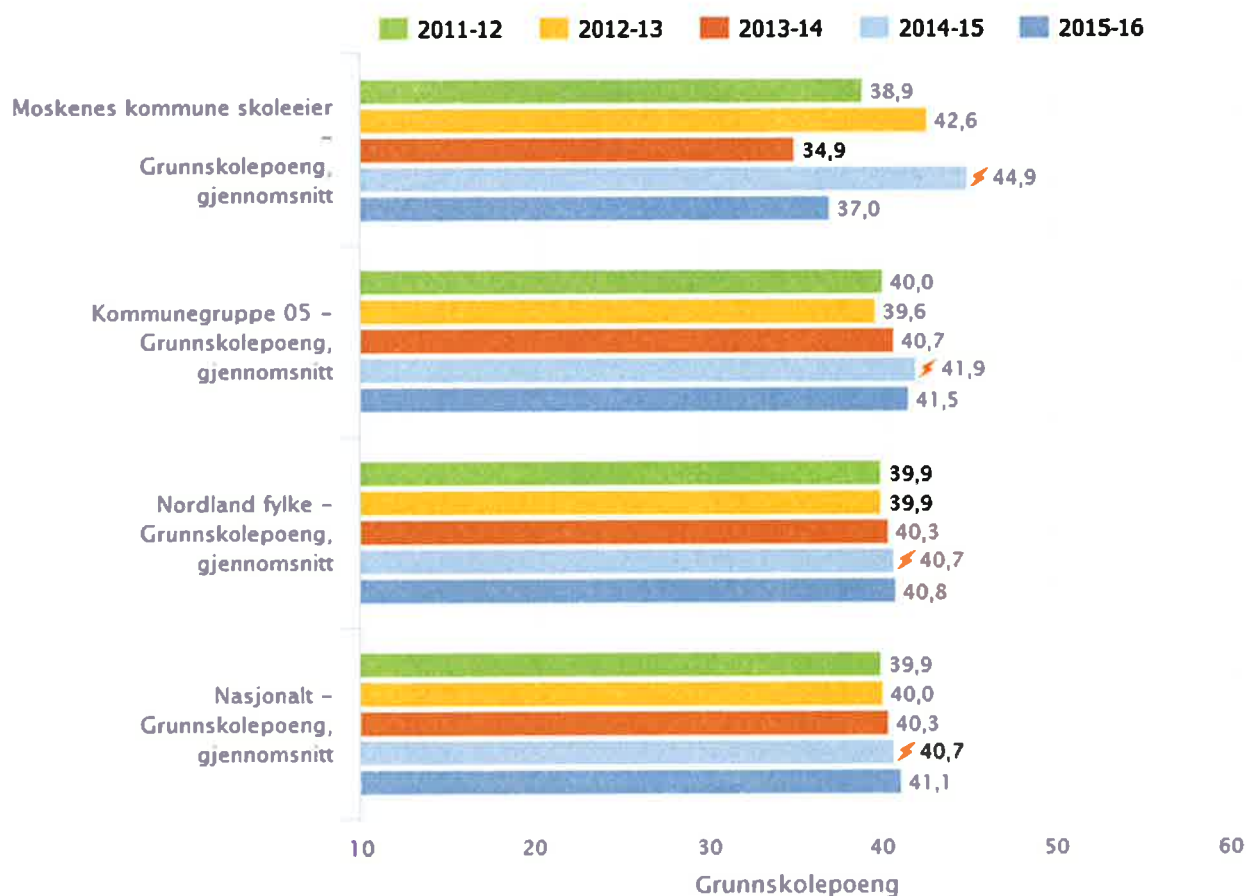
1.3.1. Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbyttet for elever som sluttvurderes med karakterer. Karakterene brukes som kriterium for opptak til videregående skole. Grunnskolepoeng er beregnet som summen av elevenes avsluttende karakterer, delt på antall karakterer og ganget med 10.

Hvis det mangler karakterer i mer enn halvparten av fagene, skal det ikke regnes ut poeng for eleven.

Grunnskolepoeng presenteres som karaktergjennomsnitt med én desimal.

Moskenes kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk | Fordelt på periode

Moskenes kommune skoleeier, Grunnskole, Grunnskolepoeng, Offentlig, Trinn 10, Begge kjønn

Skoleeiers egenvurdering

Søylediagrammet forteller at resultatene i Moskenes / Sørvågen varierer i større grad enn snittet for fylket og landet, og det er naturlig fordi det er et lite utvalg med elever i den lokale målingen.

Samtidig kretser de lokale resultatene ganske jevnt rundt landsgjennomsnittet. I Moskenes er snittet for hele 5-årsperioden på 39,7 poeng.

Det man videre kan se er at resultatene for fylket og landet viser en svak men jevnt stigende tendens. For Moskenes kommer ikke dette fram fordi variasjonen fra ett år til et annet er for stor og skygger over for å kunne måle tendens.

Gjennomføring

Alle elever og lærlinger som er i stand til det, skal gjennomføre videregående opplæring. Kompetansebeviset skal sikre dem videre studier eller deltakelse i arbeidslivet. Utdanningsdirektoratet anbefaler skoleeiere å ta med denne indikatoren: Overgang fra GS til VGO

1.3.2. Overgangen fra grunnskole til VGO

Prosentdelen av elevkullet som er registrert i videregående opplæring høsten etter uteksaminering fra grunnskolen.

Moskenes kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk | Fordelt på periode

Indikator og nøkkeltall	2011	2012	2013	2014	2015
Moskenes kommune skoleeier - Elever (16 år) som er registrert i videregående opplæring samme år som avsluttet grunnskole	100,0	93,3	100,0	95,0	100,0
Kommunegruppe 05 - Elever (16 år) som er registrert i videregående opplæring samme år som avsluttet grunnskole	97,6	98,4	98,7	98,1	98,7
Nordland fylke - Elever (16 år) som er registrert i videregående opplæring samme år som avsluttet grunnskole	*	*	*	*	*
Nasjonalt - Elever (16 år) som er registrert i videregående opplæring samme år som avsluttet grunnskole	97,7	97,8	97,9	98,0	98,1

Moskenes kommune skoleeier, Grunnskole, Overgangen fra grunnskole til VGO, Offentlig, Alle trinn, Begge kjønn

Skoleeiers egenvurdering

Indikatoren fra GS til VGO er ikke tilstrekkelig for å måle gjennomføringen av av det 13.-årige skoleløpet. Det har vært vanskelig å finne gode tall på kommunenivå som forteller om gjennomføringsgrad slik at man kan lese trender og sammenligninger med andre kommuner / regioner.

På dette området er det nødvendig å arbeide for bedre tall- og statistikkgrunnlag slik at vi kan sette opp konkrete problemstillinger som basis for mål og tiltak.

2. System for oppfølging (internkontroll)

I Opplæringslova § 13-10 heter det:

Kommunen [..] har ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte, under dette å stille til disposisjon dei ressursane som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllest.

Kommunen [..] skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte.

Moskenes kommune har ikke et tilfredsstillende internkontrollsystem rettet mot å følge opp at virksomheten innen skolesektoren, slik det er formulert i lov og forskrift. Det er særlig kravene til dokumentasjon som er mangelfulle i dag.

2.1 Skoleieranalyse

I regi av veilederkorps-prosjektet har formannskapet gjennomført en analyse i forhold til skoleeierrollen. Grunnlaget ble lagt gjennom en spørreundersøkelse og denne brukes så i et videre arbeid med å vurdere styrker/svakheter og muligheter/trusler for grunnskolevirksomheten i kommunen (swot-analyse).

Resultatet av spørreundersøkelsen viser at det er usikkerhet hvorvidt kommunen har gode rutiner og system i dag på helt konkrete punkter. Der hvor utslagene er sterkest er på følgende 4 områder (spørsmål):

- a. Kommunen har utviklet en kultur for systematisk kunnskaps- og erfaringsdeling mellom skoler - lokalt og regionalt**
- b. Kommunen har et kvalitetsvurderingssystem som sikrer at kravene i lover, forskrifter og retningslinjer overholdes**
- c. Kommunen gjennomfører jevnlig revidering av kvalitetssystemet for skolen(e)**
- d. Kommunen har en plan for kontinuerlig kompetanseutvikling av skolens ledere og ansatte**

På disse områdene er det en betydelig overvekt i undersøkelsen som uttrykker at praksis må bli bedre / tiltak er nødvendige. Samtidig kan en lese disse resultatene som et uttrykk for at utvalget ikke helt kjenner til hva som ligger i disse ulike begrepene. Det er derfor nødvendig både å avstemme selve begrepsbruken og arbeide med tiltak for å gjøre praksis bedre.

Oppfølging på disse områdene bør være en viktig oppgave for skoleeier det neste året. Målet bør være å sette fokus på dette slik at resultatene neste år blir bedre.

2.2 Resultatmål for skolen - tiltak

Gjennom veilederkorpsarbeidet skal skoleeierrollen bevisstgjøres. I dette arbeidet handler det også om å sette mål og følge opp med målrettede tiltak.

Slik det ligger an nå anbefales det fra administrasjonen at man arbeider fram mål innenfor følgende 5 hovedpunkter:

- A. Det 13. årige løpet (gjennomføringsgrad på videregående skolenivå slik at alle / flest mulig får en utdanning som fører til inntektsgivende arbeid i voksenlivet. (skal Moskenes ha mål om være over snittet av Nordlandskommunene ?)
- B. Resultat nasjonale prøver / eksamen (skal Moskenes sette mål om å være minst på Nordlandsnittet ?)
- C. Tidlig innsats (hvilke mål kan settes her ?)
- E. Lærerkompetanse (hva skal være målene om undervisningskompetanse i 2025 og hvordsn skal vi så i neste omgang sette tiltak for å nå målene ?)
- F. Infrastruktur (kommunen/skoleier bør sikre god infrastruktur i form av data og læremidler)

2.3 Ressurser – økonomi og nøkkeltall

Indikator og nøkkeltall	2011	2012	2013	2014	2015
Driftsutgifter per elev >	94 721	98 353	101 938	105 630	108 511
Lønnsutgifter per elev	74 146	77 913	80 660	83 981	85 806
Prosentandel lønnsutgifter av totale utgifter	78,9	80,0	80,3	81,1	81,2
Driftsutgifter til inventar og utstyr per elev	859	845	893	932	974
Driftsutgifter til undervisningsmateriell per elev	1 450	1 387	1 358	1 396	1 429

Grunnskoleopplæring - nøkkeltall 2015	MO	Komm gr	Nordland	Landet
<u>Prioritering</u>				
Nto driftsutg grunnskolesektor i % av samlede nto driftsutg	21,2	22,2	22,5	23,6
Nto driftsutg til grunnskole, i % av samlede nto driftsutg	13,9	17,0	18,2	18,5
Nto driftsutg til skolefridstilbud, i % av samlede nto driftsutg	0,6	0,4	0,4	0,3
Nto driftsutg til skolelokaler, i % av samlede nto driftsutg	6,1	4,1	3,5	4,3
Nto driftsutg til skoleskyss, i % av samlede nto driftsutg	0,5	0,7	0,4	0,5
<u>Skolefridstilbud</u>				
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	21,4	45,8	50,4	59,4

Den øverste tabellen viser nøkkeltall og utviklingstrekk for Moskenes kommune i siste 5-årsperiode, mens den nedre tabellen setter noen sentrale nøkkeltallsverdier for Moskenes målt opp mot kommunegruppen, Nordlandssnittet og landssnittet.

Arbeidet med «veilederkorps» går i hele 2016 og fram til 2017.

Sørvågen skole starter i 2016 med UiU (ungdomstrinn i utvikling). «Ungdomstrinn i utvikling» er en nasjonal satsing med tilbud om støtte til lokalt utviklingsarbeid i klasseledelse, regning, lesing og skriving. Satsingen har tre sentrale virkemidler - skolebasert kompetanseutvikling, lærende nettverk og pedagogiske ressurser. Satsingen er videreført som en del av "Lærerløftet - på lag for kunnskapsskolen." Satsingen er et viktig nasjonalt tiltak som legger til rette for at alle skoler blir lærende organisasjoner. Dette styrker både lærernes kompetanse og elevenes grunnleggende ferdigheter.

Sørvågen hadde skoleåret 2015-16 en lærer på kompetansegivende videreutdanning (nasjonalt program) og i skoleåret 2016-17 er det to lærere på videreutdanningsprogram. Siktemålet er at skolen fortløpende skal ha minst en lærer på videreutdanning.